

Nämnd

Kommunstyrelsen

§ 200

Dnr KS 216/2018

Svar två på remiss SOU 2018:22- Ett socialt hållbart eget boende för asylsökande.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att anta förvaltningens förslag till svar.

Information

Örjan Abrahamsson, huvudenhetschef Medborgarservice, informerar om förslag till yttrande.

Sammanfattning av promemorian.

Regeringen beslutade i november 2015 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att föreslå åtgärder för att skapa ett sammanhållet system för mottagande och bosättning av asylsökande och nyanlända. Utredningen antog namnet Mottagandeutredningen. Den 28 mars 2018 överlämnade utredningen betänkandet Ett ordnat mottagande – gemensamt ansvar för snabb etablering eller återvändande (SOU 2018:22).

I betänkandet föreslås ett sammanhållet system för mottagandet av asyl-sökande och nyanlända. Enligt utredningens huvudförslag ska staten, kommunerna och landstingen ta ett gemensamt ansvar för mottagandet. Utredningen föreslår bl.a. att det ska inrättas obligatoriska statliga ankomst- och avresecenter, tidiga insatser som förbereder för etablering i Sverige eller återvändande till annat land samt effektivare ersättningar till kommunsektorn. Utredningen föreslår även att asylsökandes möjligheter att ordna eget boende ska begränsas. Lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA) ska enligt utredningen ersättas med en ny lag som ska träda i kraft den 1 juli 2020.

Betänkandet remissbehandlas för närvarande med sista svarsdag den 15 november 2018.

Mottagandeutredningen lämnar två förslag om hur reglerna om asylsökandes möjligheter att ordna eget boende kan reformeras.

Utredningens huvudförslag innebär att en ordning med social prövning av asylsökandes eget boende ska införas i socialt och ekonomiskt utsatta kommuner. Den sociala prövningen ska ske enligt följande.

En kommun ska kunna ansöka hos Migrationsverket om att det ska ske en social prövning av eget boende som asylsökande ordnar inom kommunen. Social prövning ska endast ske i kommuner som uppfyller vissa på förhand uppställda kriterier gällande social och ekonomisk utsatthet, eller i sådana kommuner som har tagit emot många asylsökande i eget boende under en längre tid. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska ange de kriterier som ska beaktas vid Migrationsverkets prövning av om en kommun ska omfattas av en ordning med social prövning. Kriterierna bör kopplas till regeringens långsiktiga strategi för att minska och motverka segregation.

Justeramas signatur

Utdragsbestyrkande

Nämnd

Kommunstyrelsen

I de kommuner där en ordning med social prövning har införts ska en asylsökande som vill ordna sitt boende på egen hand ansöka hos Migrationsverket om en social prövning av boendet. För att bli godkänt vid prövningen ska boendet ha en skälig boendestandard och vara av lämplig storlek för det antal personer som ska bo där. Asylsökande som väljer att bo i ett eget boende som inte uppfyller kraven ska inte ha rätt till dagersättning eller särskilt bidrag.

Vid sidan av huvudförslaget om social prövning föreslår Mottagande-utredningen att regeringen som ett komplement kan överväga att temporärt undanta vissa bostadsområden från möjligheten till eget boende under asyltiden. Det innebär att asylsökande som på egen hand bosätter sig i vissa områden inte har rätt till dagersättning och särskilt bidrag; detta utan att det sker någon individuell prövning av boendet i det enskilda fallet (denna modell för att begränsa rätten till dagersättning m.m. vid eget boende benämns i det följande områdesbegränsning). Utredningen tar inte ställning till hur en ordning med en områdesbegränsning kan eller bör utformas, men anför att en sådan begränsning inte bör omfatta hela kommuner utan endast vissa särskilt utsatta kommundelar. Enligt utredningen bör det även i denna del vara möjligt att göra urvalet utifrån en process där en kommun ansöker hos Migrationsverket om att en viss del av kommunen ska undantas.

Förvaltningens bedömning

Förslaget till lagstiftning går i korthet ut på att en nyanländ inte ska kunna flytta till socioekonomiskt utsatta områden. Skulle detta ändå ske kommer rätten till ersättning enligt LMA att tas bort om inte särskilda skäl föreligger. De kommuner som kan komma ifråga för en sådan begränsning är, enligt förslaget, de kommuner som får söka statsbidrag enligt förordningen om statsbidrag till kommuner med socioekonomiskt eftersatta områden. Sollefteå kommun hör inte till dessa, Sollefteå kommun söker stadsbidrag till socioekonomiskt eftersatta kommuner. Lagen kommer alltså inte omfatta Sollefteå kommun i dagsläget, vilka områden som berörs fastställs årligen den första november varje år.

Förvaltningen anser dock att förslaget har fördelar ur integrationssynpunkt. Integration, enligt Svenska akademiens ordlista, har betydelsen – ”sammanförande av två delar till en helhet” och betydelsen av integration i lagförslaget bedöms ha samma innebörd. Lagförslaget har tillkommit utifrån att vissa områden i kommuner, främst storstäder, har bedömts blivit socioekonomiskt eftersatta utifrån en stor egenbosättning med arbetslöshet och andra utmaningar som följd. Förvaltningen bedömer därigenom att en reglering av egenbosättningen från dessa områden skulle gynna integrationen utifrån lagstiftarnas intentioner. Dock är bedömningen att den kostnadsminskning som staten räknar med, - 119 mkr för 2020 samt 94 mkr för 2021, som kommer utav att nyanlända bosätter sig i dessa områden trots restriktionerna kommer att bli en kostnadsökning för kommunerna som kommer i fråga. Detta utav ökade kostnader för försörjningsstöd.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen att anta förvaltningens förslag till svar.

Justerarnas signatur 	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

Nämnd

Kommunstyrelsen
Sollefteå kommuns yttrande över SOU 2018:22 Ett socialt hållbart eget boende för asylsökande.

Sollefteå kommun påverkas, i dagsläget, inte direkt av förslaget till ny lagstiftning då kommunen inte ingår bland de kommuner som kan söka statbidraget för kommuner med socioekonomiskt utsatta områden. Sollefteå kommun räknas dock till en socioekonomiskt utsatt kommun. Det är dock viktigt att framhålla följande synpunkter på utredningen.

Sollefteå kommun anser att förslaget har fördelar ur integrationssynpunkt. Integration, enligt Svenska akademiens ordlista, har betydelsen – ”sammanförande av två delar till en helhet” och betydelsen av integration i lagförslaget bedöms ha samma innebörd. Lagförslaget har tillkommit utifrån att vissa områden i kommuner, främst storstäder, har bedömts blivit socioekonomiskt eftersatta utifrån en stor egenbosättning med arbetslöshet och andra utmaningar som följd. Sollefteå kommun bedömer därigenom att en reglering av egenbosättningen från dessa områden skulle gynna integrationen utifrån lagstiftarnas intentioner. Sollefteå Kommun ställer sig positiv till den delen av utredningen

Utredaren bedömer att de statliga kostnaderna för dagersättning kommer att uppgå till 119 mkr för 2020 samt 94 mkr för 2021, som kommer utav att nyanlända bosätter sig i socioekonomiskt utsatta områden trots indragen dagersättning enligt LMA. Sollefteå kommun ser inte att det är klarlagt vart försörjningsansvaret ligger i dessa fall. Exempelvis, om en asylsökande, som blivit placerad i en kommun efter utredning på ett ankomstcenter, ändå väljer att bosätta sig i ett socialt utsatt område söker ekonomiskt bistånd i den kommunen, vad gäller då? Särskilt om det handlar om barnperspektivet. Här är det inte klarlagt vad som gäller, utredningen kan tolkas som att försörjningsansvaret för dessa asylsökande ska överföras till kommunerna, och detta måste förtydligas i en kommande lagändring.

Justeramas signatur

Utdragsbestyrkande